

Delimitation of the Maintenance Contract from the Life Annuity Contract in Romanian, Swiss and French Law

Alina-Elena ILIESCU¹

Abstract: *The life annuity and maintenance contracts are constructed, in continental law, according to the French model, even if, in French legislation, the latter does not enjoy express regulation. Comparing the two special contracts is necessary to understand the differences in terms of the purpose, nature, and content of the obligations, the conditions for executing the obligations assumed, and their termination. Even if there are similarities in terms of these contracts, some common to different national law systems, there are also differences, so that a comparison between the two contracts can only be made at the level of national law, so that conclusions can be drawn regarding comparative law.*

Keywords: *annuity; maintenance; legal characteristics; transformation of maintenance into life annuity; resolution*

1. Dreptul Românesc

A. În dreptul nostru, contractul de întreținere este reglementat de art. 2254-2263 și, ca urmare a normei de trimitere de la art. 2256 alin. (1), și de art. 2243-2247, art. 2249, art. 2251 alin. (1) și art. 2252, toate cuprinse în Codul civil.

La art. 2254 alin. (1) C.civ. se prevede că: "Prin contractul de întreținere o parte se obligă să efectueze în folosul celeilalte părți sau al unui anumit terț prestațiile necesare întreținerii și îngrijirii pentru o anumită durată". Potrivit (alin.2), contractul se încheie pe durata stabilită de către părți, fie un termen cert, fie prin stipularea caracterului viager (Berindei, 2015, p. 765), sau, prin aplicarea prezumției acestui caracter viager, în situația lipsei unei clauze contractuale privitoare la durată.

Având în vedere faptul că majoritatea normelor privesc întreținerea viageră asumată

¹ PhD student, Academy of Economic Studies of Bucharest, Romania, Address: Piața Romană 6, Bucharest 010374, Romania, Corresponding author: alissia_iliescu@yahoo.com.

Copyright: © 2024 by the authors.
Open access publication under the terms and conditions of the
Creative Commons Attribution (CC BY) license
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

cu titlu oneros, acest contract a fost definit în literatura de specialitate (Stănciulescu, 2017, p. 518) ca fiind acela prin care "una dintre părți se obligă să asigure prestațiile necesare întreținerii și îngrijirii celeilalte părți pentru toată durata vieții sale, în schimbul unui capital (un bun sau o sumă de bani)". El este un contract aleatoriu, ce are ca efect o creanță incesibilă și insesizabilă, a cărei obligație corelativă este una de a face, ce poate, în anumite condiții, să fie transformată într-una de a da (Deak, 2001, pp. 533-535; Berindei, 2015, p773-774; Stănciulescu, 2017, pp. 518-519; Macovei și Dobrilă, 2021, p. 2581, 2585; Costache, 2017, pp. 136-146).

Contractul de întreținere poate fi atât cu titlu gratuit, cât și cu titlu oneros, situație în care obligația de întreținere este asumată în schimbul transmiterii unui capital, așa cum rezultă din art. 2257 și din coroborarea art. 2256 alin. (1) cu art. 2243 alin. (1) Cod civil.

Obiectul său îl constituie, în toate situațiile, întreținerea și îngrijirea unei persoane, respectiv asigurarea nevoilor de existență ale acesteia („hrană, îmbrăcăminte, încălzăminte, menaj, precum și folosința unei locuințe corespunzătoare”, „îngrijiri și cheltuieli necesare în caz de boală”), în funcție de variabilitatea acestor nevoi și independent de inserarea, în contract, a unei stipulații expresie privitoare la conținutul întreținerii (Judecătoria Târgu-Cărbunești, sentința civilă nr. 728/2012). Părțile contractante sunt, de regulă, debitorul și creditorul întreținerii („întreținutul și întreținătorul” - Stănciulescu, 2017, p. 518), însă aceasta poate fi stipulată și în favoarea unui terț beneficiar, caz în care contractul reprezintă o stipulație pentru altul, făcând aplicabile normele din materia stipulației pentru altul, în măsura în care nu există o prevedere specială expresă contrară (Curtea de Apel Timișoara, Secția I civilă, decizia civilă nr. 235/ 2020).

B. Conform art. 2242 alin. (1) Cod civil, „Prin contractul de rentă viageră o parte, numită debirentier, se obligă să efectueze în folosul unei anumite persoane, numită credirentier, prestații periodice, constând în sume de bani sau alte bunuri fungibile”. Acest contract se încheie, de regulă, pe durata vieții credirentierului, respectiv ori de câte ori nu s-a stipulat ca termen „durata vieții durată vieții debirentierului sau a unei terțe persoane determinate”, potrivit alin. (2).

Contractul de rentă viageră poate fi cu titlu gratuit sau cu titlu oneros – atunci când renta este datorată în schimbul „unui capital de orice natură”, potrivit art. 2242 și art. 2243 alin. (1) Cod civil. El este un contract, de regulă, consensual, cu titlu oneros, aleatoriu, sinalagmatic și translativ de proprietate, prin excepție având caracter solemn, dacă este cu titlu gratuit (fiind, pe cale consecință, o liberalitate, contract unilateral), mai puțin în ipotezele în care este constituită în favoarea unui terț, precum și atunci când natura dreptului transmis impune o anumită formă pentru validitate, cum este cazul în care obiectul derivat îl constituie bunuri imobile (Stănciulescu, 2017, p. 512).

C. Primele asemănări dintre cele două contracte rezultă din norma de trimitere de la art. 2256 alin. (1) Cod civil, care prevede că, în cazul contractului de întreținere, se aplică „în mod corespunzător” prevederile art. 2243-2247, art. 2249, art. 2251 alin. (1) și art. 2252 din materia contractului de rentă viageră. Cu toate acestea, contractul de întreținere este unul independent și nu poate reprezenta o varietate a rentei viagere (Stănciulescu, 2017, p. 512), datorită diferențelor de esență dintre ele.

Ambele contracte pot fi constituite cu titlu gratuit, situație în care vor avea natura juridică de liberalitate, și vor trebui să respecte condițiile de fond și de formă specifice. În orice caz, în cazul contractului de întreținere, acesta trebuie încheiat, potrivit art. 2255 Cod civil, în forma autentică, cerută pentru validitatea sa, nerespectarea acesteia atrăgând sancțiunea nulității absolute, indiferent dacă este cu titlu gratuit sau oneros. Mai mult, normele prevăzute în materia contractului de întreținere se vor aplica cu precădere față de normele din materia rentei viagere la care se face trimitere (Macovei și Dobrilă, 2021, p. 2581). În schimb, contractul de rentă viageră este, cu anumite excepții – atunci când este cu titlu gratuit și când capitalul este un drept imobiliar – un contract consensual. Astfel, contractul de întreținere este *ex lege* exclusiv solemn, iar contractul de rentă viageră este, în principiu, consensual (Deak, 2001, p. 535; Stănciulescu, 2017, p. 520; Marcusohn, 2018, p. 372).

Atât contractul de rentă viageră, cât și cel de întreținere, pot fi constituite cu titlu oneros, debirentierul și, respectiv, debitorul întreținerii obligându-se în schimbul unui folos patrimonial („capital de orice natură”, respectiv „capital”, „bunul care a constituit capitalul”).

Atât credirentierul, cât și creditorul întreținerii beneficiază, potrivit art. 1723 coroborat art. 2249 Cod civil, respectiv și cu art. 2256 alin. (1) Cod civil, de o ipotecă legală cu privire la bunul transmis, fără ca înscrierea ipotecii legale să fie condiționată de declararea valorii creanței garantate – imposibil de stabilit, de altfel, în cazul întreținerii -, sau de un privilegiu cu privire la creanța transmisă, după caz.

Atunci când debitorul nu depune garanția promisă în vederea executării obligației sale sau o diminuează, creditorul poate cere rezoluțiunea contractului. Cu toate că art. 2251 are denumirea marginală „Rezoluțiunea contractului la cererea credirentierului”, apreciem, alături de alți autori (Berindei, 2015, p. 756; în sens contrar, Macovei și Dobrilă, 2021, p. 2578) că, în cazul stipulației pentru altul, terțul beneficiar al rentei viagere sau al întreținerii nu va putea cere rezoluțiunea contractului.

Ne întemeiem susținerea pe faptul că acesta nu poate justifica vreun interes în cazul rezoluțiunii, care pentru el nu ar produce niciun avantaj, și pe faptul că, potrivit art.

47 alin. (5) din Legea nr. 24/2000¹, denumirile marginale „nu au semnificație proprie în conținutul reglementării”. Mai mult, în situația vizată, stipulantul este creditor al debirentierului, are un drept propriu împotriva acestuia, chiar dacă și terțul beneficiar are această calitate, însă perspectivele sunt diferite, iar cel din urmă ar putea acționa împotriva unui drept al stipulantului, în afara oricărei culpe a acestuia. Din aceste considerente și pentru înlăturarea posibilelor interpretări diferite, apreciem că este necesară modificarea art. 2251 alin. (1) și (2) Cod civil în sensul: „Rezoluțiunea contractului la cererea creditorului *contractual*: (1) Creditorul, *parte contractantă* a unei rente viagere constituite cu titlu oneros poate cere rezoluțiunea contractului dacă debirentierul nu depune garanția promisă în vederea executării obligației sale ori o diminuează. (2) *Creditorul, parte contractantă*, are dreptul la rezoluțiune pentru neexecutarea fără justificare a obligației de plată a rentei de către debirentier.”

Durata contractelor comparate poate fi stabilită în funcție de durata vieții uneia dintre părțile contractante sau a unui terț, în viață la data încheierii contractului, a uneia sau a mai multor persoane, ce trebuie să fie determinate, potrivit art. 2244 și 2246 Cod civil. În cazul în care un asemenea contract este constituit pe durata vieții mai multor persoane, cu excepția situației în care există stipulație contrară, contractul va înceta la data morții ultimei dintre aceste persoane, iar dacă persoana a cărei viață a fost avută în vedere pentru stabilirea termenului contractului era decedată la momentul încheierii acestuia, contractul este lovit de nulitatea absolută pentru lipsa cauzei (Marcusohn, 2018, p. 367).

Ambele contracte sunt lovită de nulitatea absolută atunci când sunt aplicabile prevederile art. 2247 Cod civil, respectiv atunci când întreținerea sau renta viageră a fost constituită pe durata vieții unei persoane care, la momentul încheierii contractului, suferea de o boală ce a constituit cauza morții sale, iar aceasta a survenit în maxim 30 de zile, indiferent dacă părțile contractante cunoșteau sau nu existența respectivei boli (Urs, 2014, p. 92; Tribunalul Caraș Severin, Decizia nr. 89/A/2023), în acest caz elementul *alea* fiind diminuat, iar obligația debitorului derizorie (Curtea de Apel Timișoara, Secția I civilă, Decizia civilă nr. 226/2020).

Obligațiile principale ale debirentierului și debitorului întreținerii sunt obligații de rezultat (Borș, 2020, p. 24) și au caracter periodic (Judecătoria Buzău, Sentință civilă nr. 12/2022). Însă, debirentierul are o obligație de a da (a plăti renta) ce constă în plata unei sume de bani fixă și determinată sau alte bunuri fungibile, în timp ce debitorul întreținerii are o obligație de a face cu caracter complex (Judecătoria Liești, sentința civilă nr. 620/2014) - a asigura întreținerea ce constă într-o sumă de prestații (Beleniuc, 2019, p. 190) -, nedeterminată în ceea ce privește cantitatea sa, nu doar în privința durată, ci în cazul rentei, ci și a elementelor care o compun, acestea variind

¹ Republicată în Monitorul oficial, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, ulterior modificată și completată.

în funcție de nevoile creditorului (Paz Rubio, 2004, p. 991; Stănciulescu, 2017, p. 520).

Dacă renta este viageră prin esența sa, întreținerea are acest caracter numai prin natura sa, așa cum rezultă din prevederile art. 2254 alin. (2) Cod civil. Soluția este justificată de faptul că un termen cert pentru plata unor sume de bani determinate ar echivala cu absența *alea*, iar contractul ar fi o vânzare, un schimb sau împrumut (Deak, 2001, p. 526; Stănciulescu, 2017, p. 512), în timp ce pentru contractul de întreținere ar continua să existe, fiind determinată de incertitudinea nevoilor concrete ale beneficiarului întreținerii în diferitele momente ale existenței sale din interiorul duratei contractului.

Renta viageră este alienabilă și sesizabilă (art. 2253 Cod civil), însă dreptul la întreținere este incesibil (art. 2258 C.civ.), având caracter *intuitu personae* (Judecătoria Balș, Sentință civilă nr. 50/2021) și insesizabil (art. 2258 C.civ.) (Deak, 2001, p. 535; Stănciulescu, 2017, p.520).

Dacă în cazul contractului de rentă viageră indivizibilitatea prezumată de lege, potrivit art. 2245 Cod civil, este doar activă, în cazul celui de întreținere indivizibilitatea întreținerii, conform art. 2256 alin. (2) Cod civil, este prezumată atât activ, cât și pasiv (Judecătoria Târgu Jiu, Sentință civilă nr. 469/2009; Judecătoria Vaslui, Sentință civilă nr. 121/2017; Judecătoria Mizil, Sentință civilă nr. 1172/2019).

Dacă rezoluțiunea ambelor contracte poate fi cerută pentru neexecutarea culpabilă a obligației de plată a rentei sau a obligației de întreținere, potrivit art. 2251 alin. (2) și art. 2263 alin. (3) Cod civil, și pentru nedepunerea garanției promise în vederea executării obligației debirentirului ori a debitorului întreținerii ori pentru diminuarea acestei garanții, în cazul contractelor constituite cu titlu oneros, conform art. 2251 alin. (1) Cod civil, în cazul contractului de întreținere există o cauză specială de rezoluțiune, respectiv în cazul imposibilității executării contractului „în condiții conforme bunelor moravuri” „din cauza comportamentului uneia dintre părți”, prevăzută de art. 2263 alin. (2) Cod civil. Astfel, acțiunea în rezoluțiunea contractului de întreținere poate fi admisă în trei ipoteze, iar nu în două, așa cum s-a afirmat în practica judiciară (Judecătoria Sectorul 1 București, sentința civilă nr. 2309/2019).

2. Dreptul Elvețian

Contractul de întreținere viageră („contrat d'entretien viager”) este reglementat de art. 521-529 din Codul elvețian al obligațiilor, iar renta viageră de art. 516-520 din același act normativ (https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/27/317_321_377/fr#part_2/tit_22/lvl_B/lvl_II).

A. Potrivit art. 521 alin. (1) din Codul elvețian al obligațiilor, contractul de întreținere viageră este acela prin care una dintre părți se obligă să transfere celeilalte

un patrimoniu sau anumite bunuri, în schimbul obligației celeilalte părți de a o întreține și îngriji pe tot parcursul vieții sale. Acesta presupune trei elemente - transferul dreptului de proprietate asupra bunului/bunurilor, întreținerea și caracterul aleatoriu -, fiind un contract numit, generator de obligații, sinalagmatic, cu titlu oneros, aleatoriu și afectat de un termen incert (Tercier, Bieri și Carron, 2016, pp. 992-993; Muller, 2021, pp. 17-19, 24).

B. Codul elvețian al obligațiilor nu cuprinde o definiție a contractului de rentă viageră, ci doar norme privitoare la obiectul și forma acestuia, caracterul alienabil al dreptului credentierului și rentele viagere excluse de la aplicarea normelor speciale din acest cod. Plecând de la prevederile art. 516 Codul obligațiilor elvețian, contractul de rentă viageră a fost definit ca acel contract în temeiul căruia debirentierul se obligă să furnizeze credentierului rente la intervale de timp regulate, până la decesul credentierului, al debirentierului sau al unei alte persoane (Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 986).

C. În timp ce contractul de rentă viageră, în forma prevăzută de art. 516-520 din Codul elvețian al obligațiilor, apare ca un contract unilateral, contractul de întreținere este unul esențialmente sinalagmatic (Muller, 2021, p. 19), obligația de întreținere - locuință, hrană, asistență medicală (Tribunal federal, 1ere chambre civile, decizia din 17 octombrie 1928, nr. 54 II 380) și orice alte prestații asimilate întreținerii - fiind asumată în schimbul obligației de transmitere a unui patrimoniu sau a anumitor drepturi, aceste obligații fiind echitabile, însă nu egale valoric, deoarece acesta ar înlătura caracterul aleatoriu (Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 992, 997).

Se admite că este posibil ca și în cazul în cadrul contractului de întreținere să existe prestații care constau în remiterea unei sume de bani, însă se face distincția între dreptul de întreținere propriu zisă, care presupune asigurarea celor necesare traiului creditorului - întreținere și îngrijiri -, și obligațiile care constituie creanțe bănești ce vor fi deduse. În măsura în care remiterea unor sume de bani determinate, periodic, reprezintă obligația principală a debitorului, atunci contractul va fi calificat ca unul de rentă viageră. (Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 993)

O primă asemănare între cele două contracte o constituie caracterul viager, așa cum rezultă, de altfel, și din denumirile acestora, încetarea lor având loc la momentul decesului unei persoane, de regulă, a creditorului întreținerii ori credentierul. Cu toate acestea, obiectul contractului este cel care face delimitarea esențială între cele două. Astfel, în cazul rentei viagere credentierul are dreptul la rentă, adică la prestații periodice în bani, a căror valoare este determinată, în timp ce beneficiarul întreținerii are dreptul la prestații periodice, succesive, unele chiar continue, care sunt de natură materială, dar și de natură personală, aceasta determinând incesibilitatea lor. Dacă dreptul la prestațiile de care este ținut debirentierul poate fi,

în absența unei clauze contractuale exprese contrare, alienabil, în temeiul art. 519 din Codul obligațiilor elvețian, dreptul la prestațiile de întreținere este incesibil, potrivit art. 529 alin. (1) din Codul obligațiilor elvețian. Astfel, dacă dreptul la rentă este numai prin excepție incesibil, dreptul la întreținere este incesibil *ex lege* în toate situațiile.

Chiar dacă normele legale privitoare la contractul de renta viageră cuprinse în Codul elvețian al obligațiilor sunt în sensul consacării caracterului gratuit al acesteia, se admite (Muller, 2021, p. 25), că acesta poate fi unul cu titlu gratuit nu numai în totalitate ci și parțial, în timp ce contractul de întreținere este cu titlu oneros, obligațiile de prestare a întreținerii cu titlu gratuit ducând la calificarea contractului ca fiind unul de donație (Tribunal cantonal Vaud, Cour des assurances sociales, decizia din 15 iunie 2012; Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 993; Tribunale cantonale delle assicurazioni Tessin, decizia din 28 august 2019, nr. 33.2019.9).

De asemenea, este posibil, ca, în condițiile prevăzute de art. 527 alin. (1) și (3) din Codul obligațiilor elvețian, întreținerea să fie transformată într-o rentă viageră, ceea ce nu echivalează cu încetarea contractului de întreținere viageră (Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 1000).

Transformarea se poate realiza la cererea uneia dintre părți sau din oficiu, de către instanța de judecată, primul efect fiind acela al încetării coabitării dintre debitorul și creditorul întreținerii Tribunal federal, 1ere chambre civile, decizia din 11 iunie 1941, nr. 67 II 149), soluție care nu este admisă atunci când continuarea relațiilor contractuale a devenit imposibilă din culpa gravă a debitorului (Tribunal federal, 1ere chambre civile, decizia din 19 mai 1953, nr. 79 II 169), dar nici atunci când acesta a ajuns în imposibilitatea de a plăti renta, spre exemplu în caz de faliment (Tribunal federal, 1ere chambre civile, decizia din 1 februarie 1944, nr. 70 II 54).

Este admisă și transformarea plății unei sume de bani determinată într-o prestație de întreținere, situație în care se apreciază care respectivul contract este unul mixt (Tercier, Bieri și Carron, 2016, p. 993).

3. Dreptul Francez

În dreptul francez, contractul de rentă viageră este unul nenumit, regimul său juridic fiind stabilit de jurisprudență, sub orietarea doctrinei. În schimb, renta viageră este reglementată de art. 1968-1983 Cod civil francez (https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070721/LEGISCTA00006136403/#LEGISCTA000006136403).

A. Contractul de întreținere, denumit „bail a nourriture” (în continuare contract de întreținere), este prin esența sa un contract aleatoriu, sinalagmatic (Zenati-Castaing

și Revet, 2014, p. 85) și cu titlu oneros, fiind acel contract prin care debitorul întreținerii se obligă să asigure nevoile esențiale de trai ale altei persoane (Cour de Cassation, Chambre civile 3, du 26 novembre 1970, 69-14.338), parte contractantă sau terț, în schimbul unui capital în bani, a unei plăți periodice în bani sau a unui bun. (Cour de cassation, civile, Chambre civile 1, 20 février 2008, 06-19.977; Puigelier, 2017, 1304; Malaurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 625; Benabent, 2021, p. 661)

B. Codul civil și doctrina franceze nu definesc contractul de rentă viageră, chiar dacă denumirea capitolului dedicat normelor privitoare la renta viageră se referă la contract, iar între acestea se regăsesc unele care îl privesc. Codul civil francez nu cuprinde nici o definiție a sintagmei „rentă viageră”, rezumându-se ca, în art. 1968 și 1969, să stabilească că aceasta poate fi constituită cu titlu oneros, în schimbul unei sume de bani, a unui bun de valoare sau a unui bun imobil, ori cu titlu gratuit, caz în care caracterul aleatoriu nu mai subzistă. Justificarea acestei omisiuni este precizată (Malaurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 617) ca fiind faptul că nu ar exista un contract de rentă viageră propriu-zis (Malaurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 617; Benabent, 2021, p. 650), creanța cu această denumire putând lua naștere din diferite izvoare, creanță care are ca obiect prestații periodice în bani (de regulă, în bani sau, uneori, în alimente Malaurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 617; numai în bani - Benabent, 2021, p. 655) și care are o natură succesivă, viageră și aleatorie.

C. Contractul de întreținere și cel de rentă viageră sunt, invariabil, contracte cu executare succesivă. De asemenea, contractul de întreținere (oneros, prin esența sa) și cel de rentă viageră cu titlu oneros sunt contracte aleatorii.

Dacă în cazul rentei viagere, caracterul aleatoriu este determinat doar de termenul incert care îl constituie durata vieții crediterului, în cazul contractului de întreținere acest caracter este accentuat, dat fiind faptul că *alea* este constituită de durata incertă a prestațiilor de întreținere, ce se vor stinge la moartea beneficiarului acesteia, dar și de valoarea incertă a acestor prestații, care sunt influențate, pe toată durata existenței lor, de starea de sănătate a creditorului și de vârsta acestuia. (Malaurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 625; Benabent, 2021, p. 661) Astfel, în cazul ambelor contracte există o incertitudine, *alea*, însă, în cazul întreținerii, trebuie asigurate nu anumite sume de bani, plătite periodic, ci nevoile vitale ale beneficiarului, care includ cheltuieli imprevizibile ca valoare în anumite perioade de timp, respectiv cheltuielile legate de starea de sănătate – medicamente, o anumită alimentație, asistență medicală -, ce nu pot fi cuantificate de la momentul încheierii contractului (Cour de cassation, civile, Chambre civile 1, 20 février 2008, 06-19.977).

Ambele contracte sunt *intuitu personae* (Krajeski și Le Tourneau), însă, în cazul celui de întreținere, acest caracter este mai accentuat, în special în acele situații în care, prin contract, părțile au prevăzut și obligația de coabitare, obligație ce are caracter principal și a cărei nerespectare poate atrage rezoluțiunea contractului (Cour de

Cassation, Chambre civile 1, du 8 février 1960). În plus, indiferent de existența sau nu a unei asemenea obligații, prestațiile de întreținere au o importantă componentă afectivă, morală (Cour de Cassation, Chambre sociale, du 9 février 1961; Benabent, 2021, p. 662). Acest caracter aleatoriu consolidat are drept consecință faptul că înlocuirea debitorului întreținerii cu un terț nu este posibilă, în timp ce obligația debitorului de plată a rentei viagere poate fi transmisă unei alte persoane (Maurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 625).

Tot datorită acestei particularități, constând în imposibilitatea de apreciere - într-o măsură mai mică decât în ceea ce privește durata vieții beneficiarului întreținerii - a stării de sănătate viitoare a acestuia, din cauza riscului intervenirii unor probleme de sănătate cu o frecvență și de o gravitate necunoscute la momentul încheirii contractului, s-a afirmat (Benabent, 2021, p. 661) că, în practică, lipsa elementului aleatoriu se întâlnește mai rar la contractul de întreținere decât la cel de rentă viageră.

Asemănările dintre cele două contracte au permis, în anumite cazuri, transformarea întreținerii într-o rentă viageră, adică în ceea ce practica și doctrina numită „vânzare pentru rentă viageră”. Aceasta este posibilă, în temeiul convenției părților, care stabilesc în contract situațiile în care este permisă, cum ar fi apariția unor neînțelegeri între părți, vârsta sau starea de sănătate a creditorului (Maurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 625). S-a subliniat (Cour de Cassation, Chambre commerciale, du 6 mars 1990, 88-19.759) că o asemenea transformare nu constituie o novație.

Transformarea întreținerii în „vânzare pentru rentă viageră”, chiar în absența unei clauze exprese (Maurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 625), a fost dispusă de către instanțele de judecată, atunci când executarea în natură a prestațiilor de întreținere a devenit imposibilă, din cauza unor factori materiali, morali sau psihologici (Cour de cassation, civile, Chambre civile 1, 19 janvier 1988, 85-18.339), chiar externi obiectivi, deci independent de vreo culpă a părților în apariția acestora (Cour de Cassation, Chambre civile 1, du 18 mai 1978, 76-12.110). În măsura în care această imposibilitate de executare în natură a întreținerii este temporară, se apreciază (Benabent, 2021, p. 663) că și transformarea poate fi tot temporară.

Chiar dacă între cele două contracte există asemănări, iar întreținerea poate fi transformată în „vânzare pentru rentă viageră”, regulile privitoare la nulitate (Cour de Cassation, Chambre civile 1, du 31 janvier 1995, 93-12.572), rezoluțiune și dreptul de preempțiune nu sunt aplicabile contractului de întreținere și cesiunea întreținerii nu este posibilă. (Maurie, Aygnes și Gautier, 2020, p. 626)

Din analiza întreprinsă rezultă că între cele trei sisteme de drept avute în vedere există puncte comune în privința celor două contracte, dat fiind faptul că sursa primară a dreptului român și a celui elvețian îl constituie dreptul francez, dar există și unele deosebiri, rezultate de specificul dreptului național avut în vedere, de evoluția acestuia în contexte sociale diferite. Se poate constata, astfel, că, sub unele

aspecte, fizionomia acestor contracte este asemănătoare, elemente comune fiind obiectul și caracterul viager al contractului de rentă, obiectul contractului de întreținere, posibilitatea transformării întreținerii în rentă viageră, posibilitatea construirii unei rente viagere atât cu titlu oneros cât și cu titlu gratuit, caracterul *intuitu personae* al întreținerii și consecințele acestui caracter. Pe de altă parte, dacă în dreptul francez și elvețian contractul de întreținere este exclusiv viager, cu titlu oneros și aleatoriu, în dreptul românesc el poate fi încheiat și pe durată determinată, dar și cu titlu gratuit, ceea ce înlătură caracterul aleatoriu. În schimb, legislațiile franceză și elvețiană nu conțin o definiție a contractului de rentă viageră, ca în dreptul român, statuând cu privire la unele dintre elementele raporturilor juridice obligacionale ce are au în conținutul lor renta ca drept de creanță. În dreptul francez contractul de întreținere continuă să fie unul nenumit, în pofida evidentei sale frecvențe practice.

4. Bibliografie

Beleniuc G-V. G. (2019). *Contractul de întreținere/ Maintenance contract*. Bucharest: Universul Juridic.

Benabent A. (2021). *Droit des contrats speciaux civils et commerciaux/Droit des contrats speciaux civils et commerciaux* (ed. 14). Paris: LGDJ

Berindei, M.-G. (2015). Contractul de întreținere. *Noul Cod civil. Studii și comentarii. Vol.III. Partea a II-a/Maintenance contract. The New Civil Code. Studies and comments. Vol.III. Part II.* Uliescu, M. (coord.). Bucharest: Universul Juridic

Borș, O.-L. (2020). Contractul de întreținere. Scurte considerații cu privire la caracterele obligației de întreținere/Maintenance contract. Brief considerations regarding the nature of the maintenance obligation. *Universul Juridic/Legal Universe*, 6, pp. 15-25. Available at <https://www.ujmag.ro/drept/diverse/conferinta-internationala-a-doctoranzilor-in-drept-studii-si-cercetari-juridice-europene/rasfoire/>.

Cantonal Insurance Court Ticino, decision of August 28, 2019, no. 13/11 - 15/2012, Available at:

https://entscheidsuche.ch/search?lang=fr&query=contrat%20d%27entretien%20viager&filter=l%40fr&selected=VD_TC_004_Arr-t---2012---315_nodate&preview=true&fullScreen=true.

Costache, Mirela (2017). Few Considerations on the Maintenance Obligation in the Romanian Civil Law. *Acta Universitatis Danubius. Juridica*, vol. 13, no. 2, pp. 136-146, <https://journals.univ-danubius.ro/index.php/juridica/article/viewFile/4327/4131>

Court Balș, Civil sentence no 50/2021, Available at: <https://portal.just.ro/184/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=257>.

Court Buzău, Civil sentence no 12/2022, Available at: <https://portal.just.ro/200/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=540>.

Court Caraș Severin, Decision no 89/A/2023, Available at:

<https://portal.just.ro/115/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=265>.

Court Liești, Civil sentence no 620/2014, Available at: <https://portal.just.ro/838/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=67>.

Court Mizil, Civil sentence no 1172/2019, disponibilă la adresa <https://portal.just.ro/259/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=221>.

Court of Appeal Timișoara, Civil Section I, Civil Decision no. 226/2020, Available at: <https://portal.just.ro/59/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=1166>.

Court of Appeal Timișoara, Civil Section I, Civil Decision no. 235/ 2020, Available at: <https://portal.just.ro/59/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=1165>.

Court of Cassation, Civil Chamber 1, February 8, 1960, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000006952903>.

Court of Cassation, Civil Chamber 1, January 31, 1995, 93-12.572, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000007247947>.

Court of Cassation, Civil Chamber 1, May 18, 1978, 76-12.110, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000007001266>. Cour de Cassation, Commercial Chamber, March 6, 1990, 88-19.759, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000007024054>.

Court of Cassation, Civil Chamber 3, November 26, 1970, 69-14.338, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000006983839>.

Court of Cassation, Civil, Civil Chamber 1, February 20, 2008, 06-19.977, Available at: adresa <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000018166476>.

Court of Cassation, Civil, Civil Chamber 1, January 19, 1988, 85-18.339, Available at: adresa <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000007019255>.

Court of Cassation, Social Chamber, February 9, 1961, Available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/juri/id/JURITEXT000006957148>.

Court Sectorul 1 Bucharest, sentința civilă nr. 2309/2019, Available at: <https://portal.just.ro/299/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=1171>.

Court Târgu Jiu, Sentință Civil sentence no 469/2009, Available at: <https://portal.just.ro/318/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=42>.

Court Târgu-Cărbunești, Civil sentence no 728/2012, Available at: <https://www.jurisprudenta.com/jurisprudenta/speta-a7i6swm/>.

Court Vaslui, Sentința Civil sentence no 121/2017, Available at: <https://portal.just.ro/333/Lists/Jurisprudenta/DispForm.aspx?ID=121>.

Deak, Fr. (2001). *Tratat de drept civil. Contracte speciale/Civil law treaty. Special contracts* (3rd ed.) Bucharest: Universul Juridic.

Federal Court, 1st Civil Chamber, decision of 1 February 1944, No. 70 II 54, Available at: <https://justement.ch/fr/doc/jurisdiction/ch/bundesgericht-leitentscheide/1944/70-ii->

[54?q=70%20II%2054.](#)

Federal Court, 1st Civil Chamber, decision of 11 June 1941, No. 67 II 149, Available at: https://entscheide.weblaw.ch/print.php?link=BGE-67-II-149&sel_lang=fr.

Federal Court, 1st Civil Chamber, decision of 17 October 1928, No. 54 II 380, Available at: <https://justement.ch/doc/jurisdiction/ch/bundesgericht-leitentscheide/1928/54-ii-380>.

Federal Court, 1st Civil Chamber, decision of 19 May 1953, No. 79 II 169, Available at: <https://justement.ch/fr/doc/jurisdiction/ch/bundesgericht-leitentscheide/1953/79-ii-169>.

Krajeski, D. & Le Tourneau, Ph. (f.a.) Contrat „intuitu personae” / „Intuitu personae” Contract. *Jurisclesseur Contrats*. Distribution FASC. 200. Available at: https://publications.ut-capitole.fr/id/eprint/34389/1/34389_Krajeski.pdf.

Macovei, C.și Dobrilă, M.C. (2021). Contractul de întreținere/Maintenance contract. *Noul Cod civil. Comentariu pe articole/ The New Civil Code. Commentary on articles* (3rd Ed.), Baiaș, Fl. et al. (coord.). Bucharest: C.H. Beck.

Malaurie, Ph., Aynes, L. & Gautier, P.-Y. (2020). *Droit des contrats speciaux/ Droit des contrats speciaux* 11th Ed. Paris: LGDJ.

Marcusohn, V. (2018). *Drept civil. Contracte speciale/ Civil Drept. Special contract*. Bucharest: Universul Juridic.

Muller, Ch. (2021). *Contrats de droit suisse. Présentation systématique des contrats les plus importants en pratique/ Swiss law contracts. Systematic presentation of the most important contracts in practice.*. Berna: Stämpfli

Paz Rubio, J.M. (2004). *Código civil. Comentarios, jurisprudencia. Concordancias y referencias legales actualizadas/ Civil Code. Commentaries, case law. Updated legal concordances and references.* (ed. 14). Madrid: Colex, 2004

Puigelier, Ch. (2017). *Dictionnaire juridique/ Legal dictionary* (2nd ed.). Paris: Bruyellant

Stănculescu, L. (2017). *Dreptul contractelor civile. Doctrină și jurisprudență/ Civil Contract Law. Doctrine and Jurisprudence* (3rd edition). Bucharest: Hamangiu.

Tercier, P., Bieri, L. & Carron, B. (2016). *Les contrats speciaux/ Special Contracts* (5th Edition). Zurich: Verlag Schulthess.

Tribunale cantonale delle assicurazioni Ticino, decision of August 28, 2019, no. 33.2019.9, Available at: https://entscheidsuche.ch/search?lang=fr&query=contrat%20d%27entretien%20viager&selected=TI_TCAS_001_33-2019-9_2019-08-28&preview=true&fullScreen=true.

Urs, I. (2014). Constituirea și efectele contractului de întreținere în reglementarea noului Cod civil/ Constitutive of the execution of the internal contract and the current regulations of the Civil Code. *Fiat Iustitia*, 2, pp. 86-105. Available at: <http://oaji.net/articles/2015/2064-1432814999.pdf>.

Zenati-Castaing, F & Revet, Th. (2014). *Cours dedroiy civil. Contrats. Theorie generale. Quasi-contrats/ Civil law course. Contracts. General theory. Quasi-contracts*. Paris: PUF.